

Narrespillet rundt Det grønne skiftet

Jan Kerr Eckbo

Det grønne skiftet er en illusjon og et politisk jippo. Det medfører et stort merforbruk av natur og ikke-fossile naturressurser med mindre energieffektive løsninger – motsatt av hva verden trenger, og uten klimapåvirkning.

Fra fossil til grønn energi

Det grønne skiftet griper om seg både i Norge og utlandet, og det drives frem av budskapet fra FN og IPCC, med bred tilslutning av stort sett alle myndigheter verden over. Målet er raskest mulig å erstatte fossile energikilder med fornybare, for derved å redde klodens miljø. Mekanismene som forårsaker de globale miljøødeleggelsene, hevdes å være enkle, men grunnleggende: Menneskers utslipp av drivhusgasser (CO₂) medfører global oppvarming som får isbreer og havis til å smelte, havnivå til å stige, de store havstrømmene og luftbevegelsene i atmosfæren til å forandre mønster, osv., som igjen gir store skadevirkninger på samfunn og miljø verden over.

Hvis ikke hurtige tiltak gjennomføres for å erstatte våre fossile energikilder med bærekraftige, hevdes det, vil natursystemene bli utsatt for grunnleggende og alvorlige skadevirkninger som etter hvert vil true vårt eget livsgrunnlag. Med denne uvitenskapelige overdrivelse (KN 358) ble prosessen forbundet med Det grønne skiftet igangsatt. Målet er å begrense den globale temperaturstigningen til maks. 2 gr. C, men fortrinnsvis til 1,5 gr. C (Parisavtalen). Hva oppnår vi tatt i betraktning av at naturens egne prosesser har dominert klima og i fremtiden også vil gjøre det uten CO₂-reduksjon (KN 343)

Pengestøtte på 100 billioner årlig

Prosessen innebærer at alle samfunn og all virksomhet i fremtiden skal drives av fornybar energi. Dette skal muligjgjøres ved å skifte ut alle energi-forbrukende systemer, maskiner, utstyr, anlegg, bygg, osv. som i dag benytter energi fra fossile kilder, med «grønne løsninger». Og denne prosessen er godt i gang: Verdenssamfunnet har hittil investert rundt 35 billioner kroner (ca. 2 oljefond) i omstillingen, og FN varsler at investeringene skal økes til 100 billioner kroner årlig. Pengene hentes fra befolkningens skatteinnbetalinger.

Denne nesten ubegripelig store pengemengden «drysses» over de viktigste aktørene i Det grønne skiftet: Først og fremst subsidier til næringslivet med de store industribedriftene i spissen, men godt fulgt av de store organisasjonene som omfatter hele FN-apparatet. Og i kjølvannet følger et tall miljøorganisasjoner og partier som alle skal bidra til indoktrinering om en grønn utvikling av stadig mer omfattende samfunn og velferdsstater. For politikernes mål er ikke bare å gjøre våre samfunn grønne slik at naturen reddes, men å samtidig øke BNP og utvide velferdsstaten gjennom stadig flere arbeidsplasser. Dette proklamerte vår statsminister i sin nyttårstale, og dette fremhever president Biden til stadighet: At bare de uinformerte og uansvarlige er imot «investeringene» i Det grønne skiftet.

Naturen som råvarer

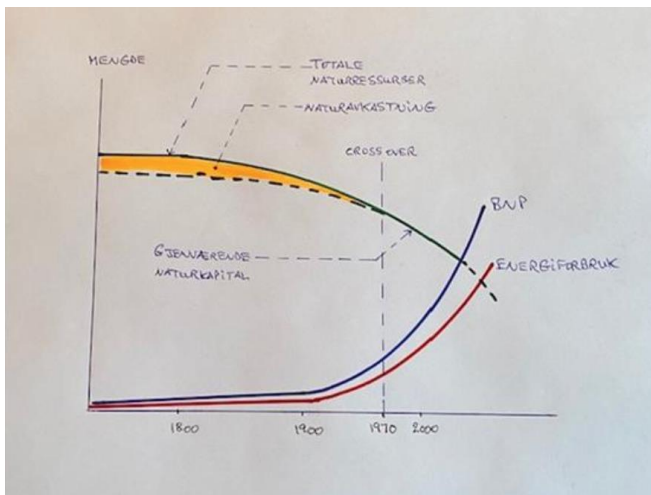
Samtidig som FN og myndighetene informerer oss om behovet for et grønt skifte for å unngå en klimakatastrofe (et begrep IPCC ikke bruker) publiseres det informasjon om hvorledes den globale naturen ødelegges – og da ikke som følge av klimagasser, men av *naturforbruk*. Vi mennesker har forbrukt natur siden tidenes morgen, men forbruket har økt dramatisk de siste ca. hundre årene, og særlig i løpet av perioden etter WWII.

Dette forbruket har økt i takt med befolkningsøkningen, utviklingen av våre velstandssamfunn og veksten i BNP, og gjenspeiles av den materielle velstanden vi omgir oss med – fra hus, biler og båter, via klær, mat og «se-på-meg-produkter», til hjelpemidler og «dingser» som blir stadig mer avanserte. For ikke å nevne en kontinuerlig økende mobilitet og voldsom vekst i digital kommunikasjon. Denne utviklingen som vi alle ser på som goder, forbraker natur: Planter og dyr, biotoper og arealer, luft og vann i en eller annen form.

Vår moderne samfunnsutvikling har medført at vi betrakter naturressursene som råvarer for vår egen velferd, og vi forbraker dem til menneskehetens beste – tror vi. Lengte var dette naturforbruket bærekraftig, for vi forbrukte naturavkastningen: De naturressursene som hvert år ble reproduert av naturen selv.

Overforbruk av natur

Det årlige forbruket av naturressurser måles av organisasjonen Global Footprint Network og viser at det globale forbruket oversteg naturavkastningen på begynnelsen av 1970-tallet. Siden den gang har overforbruket fortsatt å stige, og i 2023 passerte globalsamfunnet grensen for bærekraftig forbruk allerede 2. august. Det innebar at alt forbruk resten av året, ble tatt fra selve naturgrunnlaget. Og med den samfunnsutviklingen vi er inne i, vil datoen for overforbruk komme stadig tidligere på året – og naturgrunnlaget reduseres tilsvarende. Figuren illustrerer sammenhengen mellom naturforbruk, velstandsutvikling og energiforbruk.

Norge og naturforbruk

Ser vi på Norges naturforbruk isolert, men medregnet import av varer og tjenester, hadde vi forbrukt *vår andel* av naturavkastningen for 2023 allerede 12 april det året. Det innebar at hele vårt naturforbruk de siste 2/3 av det året, ble tatt fra grunnkapitalen. Og det er verdt å notere at hvis hele klodens befolkning skulle leve som nordmenn, måtte den begrenses til ca. 350 millioner mennesker – ned fra dagens 8 milliarder.

Fra grønn CO2 til u-grønn fornybar energi

Vil Det grønne skiftet løse dette problemet – at vårt forbruk av naturressurser langt overstiger det som er bærekraftig? Nei selvfølgelig ikke. For Det grønne skiftet innebærer ikke noe annet enn at velstandsutviklingen nå skal drives av fornybar energi, snarere enn fossil. Men elektriske maskiner – de være seg anleggsmaskin som rydder land i naturområder og urskoger, trålere som skrapet havområder rene for alt bunnliv, biler og tog som trenger veier og baner, og all annen byutvikling og infrastruktur – ødelegger og forbruket like mye naturressurser som maskiner drevet av fossil energi. Og en samlet omstilling til elektrisk kraft er kostbart og øker naturforbruket ytterligere.

Det er ikke hvor vi henter energien fra som er avgjørende, men hva vi bruker den til. Og i våre samfunn benyttes all energi til å opprettholde og videreutvikle velferdsstaten og arbeidsplassene den omfatter, med naturens ressurser som innsatsfaktorer.

Det er ganske enkelt umulig å opprettholde vår materielle velstand samtidig som naturen skal bevares. Like lite som at det er umulig å varme opp vann samtidig med å fryse det.

Konklusjon

Hvis naturen skal bevares, må det globale naturforbruket reduseres med rundt 1/3, og vi i Norge må redusere vårt med rundt 2/3 når vi forutsetter at alle mennesker har lik rett til klodens ressurser. Denne problemstillingen skjules av Det grønne skiftet som får oss til å tro at det hele dreier seg om valg av energikilde, og ikke hva vi benytter energien til. For en bulldoser som drives av el-kraft, ødelegger like mye natur som en som drives av diesel. Derfor er Det grønne skiftet et eneste stort narrespill – som tilfører samfunnets mektige enorme pengesummer på skattebetalernes bekostning og medfører at naturforbruket fortsetter å øke.